

PREDLOG

ZAPISNIK 3. IZREDNE SEJE

Sveta Meste občine Velenje

Seja je potekala v Vili Bianci, dne 27. 11. 2024, s pričetkom ob 14.00 in zaključkom ob 16.00.

Sejo je vodil župan **Peter DERMOL**.

Župan **Peter DERMOL** je ugotovil, da je od skupnega števila 33 članov sveta prisotnih 22 članov in je svet sklepčen.

Opravičili so se naslednji člani sveta: **Veronika JUVAN**, **Dražan MRKONJIĆ**, **Jože HRIBAR**, **Janja REDNJAK**, **Franci LENART** in **Darinka MRAVLJAK**.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da so bili na današnje sejo povabljeni:

- **mag. Bojan KUMER**, minister za okolje, podnebje in energijo
- **Simon LAMOT**, predsednik sindikata delavcev Premogovnika Velenje
- **Danijel TAJNIK**, predsednik sindikata delavcev Termoelektrarne Šoštanj
- **Daniilo REDNJAK**, predsednik sveta delavcev Premogovnika Velenje
- **Marko VERTAČNIK**, predsednik sveta delavcev Termoelektrarne Šoštanj
- **Rok PLANKELJ**, direktor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice

Opravičila sta se: **mag. Bojan KUMER** in **Rok PLANKELJ**.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da so svetnicam in svetnikom včeraj preko elektronske pošte posredovali Predlog Zakona o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega izstopa iz premoga, ki so ga včeraj prejeli v predogled, na Občini Šoštanj pa so včeraj imeli tudi predstavitev same vsebine zakona za oba župana. Nato je dejal, da je zakon dokaj jasno zapisan in si je lahko tudi vsak ustvaril svoje mnenje. Odkrito in pošteno je potrebno povedati, da je interventni zakon, ki so ga prejeli sedaj, veliko bolj užiten in je upošteval tudi mnogo pripomb lokalnih skupnosti, ki so bile podane od obravnave predhodnega zakona, in je zakon veliko bolj berljiv, kot je bil takrat. Kljub temu pa sam interventni zakon ne more reševati širšega družbenega izziva, s katerim se soočamo v Šaleški dolini, torej z izstopom iz premoga ter z upoštevanjem načel pravičnega prehoda. Ta predlog zakona predvsem v delu, kjer govori o roku trajanja samega zakona do leta 2027, ob vedenju, da še nista sprejeta zakon o zapiranju premogovnika in zakon o prestrukturiranju te regije, dovoljuje možnost, da pride do izstopa iz premoga pred letom 2033. Tovrstno razmišljanje podaja tudi sam naslov zakona, torej na eni strani pospešen izstop iz premoga, po drugi strani pa lahko prehodno financiranje pomeni, da je s koncem trajanja tega zakona dopuščena tudi možnost, da je konec tudi tega financiranja in smo takrat odvisni od zakona o zapiranju premogovnika ter zakona o prestrukturiranju, ki pa še nimata končne vsebine in še nista usklajena z lokalnimi deležniki. Sam torej smatra, da je dikcija »prehodno financiranje« napačna, saj zakon o zapiranju in zakon o prestrukturiranju ne moreta nadomeščati interventnega zakona, saj ta ureja predvsem upravljanje energetskih družb v prihodnje, ostala dva zakona pa morata poskrbeti predvsem za uspešno prestrukturiranje in za upoštevanje vseh načel pravičnega prehoda. Osebnostno ima ravno v tem delu največ pomislekov, kajti sam zakon nikjer ne določa, da se bo izkopavanje premoga zaključilo leta 2033, kot je bilo to tudi na nek način zapisano v strategiji za izstop iz premoga, in tudi ne daje zagotovila, da bosta druga dva zakona sprejeta. Sam danes ne želi in tudi ni strokovno kompetenten, da bi se postavil v vlogo odločevalca, ali je to edina možna rešitev ali ne. V tem trenutku je to res edina možna rešitev, kajti če drži, da bosta PV in TEŠ v januarju sprožila insolvenčne postopke, potem lahko ugotovimo, da je ta zakon nujno potreben, po drugi strani pa je mnenja, da bi lahko pred letom dni sprejeli mogoče tudi drugačno odločitev, vendar to je le njegovo laično mnenje. Pretekli petek je bila na HSE tudi predstavitev pravnih podlag, na osnovi katerih so prišli do tega, da je to edina možna rešitev. Tega sestanka se je v njegovem imenu udeležil direktor občinske uprave mag. Iztok Mori, kjer so bile pravne podlage predstavljene, dobil je tudi odgovore na zastavljena vprašanja, niti on niti direktor pa ne želita biti v vlogi tolmača HSEja ali kateregakoli drugega odločevalca, ki je sprejel to odločitev, kajti samo z enim obiskom in vpogledom v dokumentacijo si nihče izmed tukaj prisotnih ne more ustvariti neke realne slike. Lahko pa na podlagi tega, kar je bilo tam prikazano, ugotavljajo, da je to v tem trenutku dejstvo, lahko pa da tudi ne in obstajajo alternative. Zato je danes tudi brezpredmetno razpravljati, ali obstajata 2. ali 3. varianta, sam osebnostno tega strokovno ni sposoben, in danes imajo na mizi interventni zakon, ki po njihovem zagotovitvi zagotavlja preživetje PVja in TEŠa. Nato je dejal, da imajo v lokalni skupnosti navado, da

vse strateške odločitve na ravni države prenesejo na svet ali občinsko upravo in zadeve kolikor se da strokovno proučijo in nato podajo tudi svoje mnenje. Meni, da je to legitimna pravica vseh njih, ki v dvorani sedijo, po drugi strani pa je to tudi njihova odgovornost, da se do tega procesa družbeno opredelijo in da javnosti povedo, za kaj se tukaj zavzemajo. Če je interventi zakon nujen, je to dejstvo, ki ga lahko danes sprejmejo ali ne sprejmejo. Če ga sprejmejo, bo to po mnenju predlagatelja rešilo TEŠ in PV, če ne sprejmejo, pa lahko da bo to ogrozilo poslovanje obeh družb. V vsakem primeru pa lahko svoje stališče tukaj zavzamejo, odgovornost za dejanja ali črne scenarije v teh dveh podjetjih pa bo moral prevzeti tisti, ki je sprejemal poslovne ali politične odločitve. Osebno ne želi iti kontra temu interventnemu zakonu, ker bodo morali namreč odločevalci sprejeti odgovornost, če bo karkoli narobe, v občinski upravi pa so na hitro pregledali samo vsebino zakona in določene stvari tudi izpostavili. Predlagal je, da bi do jutri dopoldan s strani Sveta MOV vseeno pridobili še kakšne predloge ali pripombe, ki bi jih potem jutri dopoldan tudi posredovali predlagatelju. Na koncu je izpostavil tisto najbolj pereče, kar jim onemogoča, da bi rekli, da je to dober zakon, v katerega imajo zaupanje, in da gre za zakon, ki bo rešil šaleško energetiko, in sicer je eden bolj perečih 5. člen, ki govori o tem, da zakon velja do leta 2027 in potem bi seveda naslednja vlada morala sprejeti nov zakon in po izkušnjah se je treba z vsakokratno vlado vedno znova od začetka pogovarjati in je to poseben izziv. Po mnenju predlagatelja je ta letnica zapisana predvsem zaradi Evropske komisije, ki naj ne bi dopuščala na daljši rok državne pomoči, ampak da bo pa v zakonu o zapiranju premogovnika zapisano, da bo izkopavanje premoga potekalo do leta 2033, ampak to so danes ustna zagotovila, ki jim na žalost ne verjame, ker mu je težko verjeti v tem času in v teh družbeno političnih spremembah. Že jutri se lahko zgodi, da bomo imeli novega predsednika vlade, novega ministra in bomo potem ostali brez tovrstnih zagotovil oziroma bodo ti ljudje enostavno pozabili, kaj so nam obljubljali. 8. člen govori o financiranju iz prihodkov od proizvedene toplote. Gre za usklajevanje z indeksom cen življenjskih potrebščin. Tukaj bodo predlagali, da bi se ta indeks vseeno omejil v nekem znesku, da to ne more preiti v neke višave. 9. člen govori o financiranju iz prodaje stranskih produktov, ki nastanejo pri proizvodnji toplote. Sami so podali predlog, da se regulirajo tudi cene systemske vode, saj lahko poraba systemske vode v nekem obdobju seveda zelo naraste, kar se kaže potem tudi na naših položnicah. Vse to pa so stvari, kjer ne zahtevajo nekaj dodatno, ampak želijo dati varovalke, da ne bodo ljudje v naši skupnosti nosili bremena kakršnegakoli predčasnega zapiranja PVja ali TEŠa. Glede 15. člena je dejal, da se je dikcija »lignit« spremenila v dikcijo »premog«, kar seveda omogoča uporabo večjih premogov in če so slučajno mislili, da bodo s to dikcijo omogočili uvoz tujega premoga, je ponovno poudaril, da bodo temu absolutno nasprotovali. Glede 22. člena, ki govori o zagotovitvi alternativnih proizvodnih virov, pa je dejal, da na zeleno preobrazbo daljinskega ogrevanja moramo iti, tu ne vidi nobenih težav, da to torej nalaga tudi zakonsko določilo, v kolikor bo z njimi sodelovala tudi država, ne gre pa pričakovati, da bo se bodo strinjali z dikcijo, da do 1. 4. 2025 objavijo razpis in do 1. 1. 2026 izberejo novega ponudnika toplote, saj je to družbeno najzahtevnejše vprašanje v naši skupnosti, to je že večkrat povedal odločevalcem. Želi si scenarije, ki bodo stroškovno in finančno ovrednoteni, do katerih pa bi se najprej opredelila stroka, da dobijo povratno informacijo in bodo lahko lažje ljudem predlagali, za katero opcijo ogrevanja bi se sami odločili, potem pa je njegov predlog, da se ljudi vpraša, ali se strinjajo s takšno opcijo ali ne. Ko jim ljudje dajo pravico za določen način ogrevanja v naslednjih letih, potem pa imajo tudi legitimno pravico, da postopke ustrezno izvedejo. Pri 22. členu je torej predlagal, da ti roki ne bi bili tako kratki in da se dopušča možnost različnih scenarijev. Se pa strinja, da se roki postavijo, recimo da bi imeli v 1. polovici naslednjega leta scenarije na mizi in da bi se kot družba odločili, kaj želimo narediti, potem pa se naslednjega pol leta prvi razpisi v tej smeri že izvedejo. Zavedajo se namreč, da je to nujno potrebno, v nasprotnem primeru smo lahko namreč tudi zelo hitro brez ogrevanja glede na trenutno situacijo. Glede umeščanja v prostor pri 24. členu je dejal, da nima težav s tako dikcijo, ampak je pa potrebno potem degradirane površine, ki so na območju MOV, vključiti v ta člen. Na koncu je dejal, da smo danes v poziciji, ko imamo zakon, s katerim se nismo strinjali in se bodo tudi danes do tega zakona morali opredeliti, po drugi strani pa bo, kot razume odločevalce, zakon šel v sprejem, zato je prav, da z nekimi svojimi vsebinskimi predlogi vseeno skušajo vplivati na to, da se določene dikcije zakona spremenijo. Vsi skupaj pa smo v težki situaciji, verjame pa, da si ne želijo danes sprejemati nekih odločitev na osnovi ustnih zagotovil, ampak neko odločitev morajo sprejeti, se opredeliti do stvari in si zagotoviti, da si čez nekaj let ne bodo karkoli očitali. Če bo zakon o zapiranju premogovnika sprejet in če bodo upoštevane socialne dikcije, potem sam v tem interventnem zakonu niti ne vidi tako velike skrbi. Imajo pa danes samo ustna zagotovila, pisnih pa ne.

Simon LAMOT, predsednik sindikata delavcev Premogovnika Velenje, je dejal, da so zakon dobili včeraj v popoldanskih urah, pozno zvečer bodo imeli tudi sejo izvršilnega odbora. Generalno imajo podobne opazke kot župan, tudi njih je zmotila že na samem začetku besedna zveza »pospešeni

prehod« in to večina razume kot odstopanje od letnice 2033, kar pa je za njih nesprejemljivo in ne omogoča nobenega pravičnega prehoda. Ne prepričajo ga tudi s tem, da gre za nedovoljeno državno pomoč, saj jim še vedno niso pokazali pravnih analiz. Močno jih motijo tudi trditve, da bo termodivizija povzročila propad skupine HSE že v letu 2027, gre za navedbo, ki jih močno moti in je kontradiktorna sama s seboj. Navedeno je namreč, da bo izvajanje zakona financiral HSE s 100 milijoni dividend, pa s 70 milijoni dividend, torej očitno dobički bodo. Zmotijo jih vedno tudi napovedi glede cene el. energije, ki po njihovem mnenju pada, cena CO2 kuponov pa raste, oni sami pa imajo tudi narejene študije, kjer se zadeva napoveduje v drugo smer, in sicer da bo cena el. energije rasla, še posebej v zimskih mesecih. Potem je navedena tudi cena premoga 6 EUR za gigajoule in seveda so vzeli najbolj neugodno leto 2021/22, ko so pripeljali tuj premog in ga potem zmiksali v našo ceno. Če bi vzeli kako drugo leto, bi bila cena bistveno nižja. Glede višine sredstev iz proračuna RS je dejal, da gre za izredno visoke vrednosti glede na dejstvo, da bo TEŠ praktično obratovala polovico leta in v časih višjih cen el. energije. Zahtevali so tudi, da se objavljajo mednarodni tenderji za ta nakup energije, da ne bi ponovno na način, kot je bilo sedaj, s to elektriko upravljala HSE, kjer so pač enostavno izgube prelagali na TEŠ, nekaj profita so dali Dravi, vse ostale dobičke pa lepo priknjižili matični družbi. Meni, da bi moralo biti v interesu lokalne skupnosti, da zahtevajo vsaj tretjino mest v novem nadzornem svetu, verjetno Velenje v PVju, Šoštanj v TEŠu, pa tretjina zaposlenih, to je tisto, kar bodo oni zahtevali in jim to omogoča zakonodaja. Prav pa je, da je lokalna skupnost tukaj močno zastopana. Glede pričakovanih izgub TEŠa 2024-2033 je dejal, da so navedli čez 2 milijardi EUR, vsi pa vemo, da bo TEŠ praktično obratovala 6 mesecev. Na koncu je dejal, da so predlagatelji upoštevali njihove pripombe in da je ta osnutek zakona boljši kot prejšnji, razumejo ga kot prehodni zakon, on sam pa si ga razlaga tako, da bo po pretečenem roku sprejet nov zakon z novo časovnico, najverjetneje krajšo od leta 2033 in to pomeni predčasno predčasen izstop iz premoga, kar pa je za njih nesprejemljivo in ne omogoča pravičnega prehoda in prinaša zelo hude posledice. Lahko pa upajo, da se bo končno našel nekdo, ki bo vzel aktovko, šel v Bruselj in našel argumente, da je Teš 6 potreben v slovenski energetiki, predvsem v tej geopolitični situaciji, ko se lahko že jutri zgodi marsikaj nepričakovanega. Poudaril je, da bo zaradi pravičnega prehoda manjša proizvodnja v TEŠu in zaradi tega bodo višje cene produktov tako v PVju kot TEŠu in iz tega bi se morala dati izpogajati neka dovoljena državna pomoč, ki bi pustila obratovati TEŠ kot termoelektrarno. V vsakem primeru pa bo vsebina zakona na koncu politična odločitev, sprejeli jo bodo politiki, ki bodo tudi morali sprejeti odgovornost za pravičen prehod.

Danijel TAJNIK, predsednik sindikata delavcev Termoelektrarne Šoštanj, je dejal, da gre spet za slab izdelek Vlade RS. V veliki meri pušča zelo veliko vprašanje za zaposlene v energetiki, rudniku in tudi širše za Šaleško dolino. Nikjer ni te socialne note, ki bi garantirala, da bodo delavci ohranili delovna mesta do leta 2033. Ni tudi dveh ključnih zakonov, ki bi povedala, kdaj se bo zgodbica začela in kdaj končala. Sam vsemu skupaj ne verjame, sploh ker vidimo, koliko TEŠ obratuje, koliko se rabi elektrike in sistemskih storitev, ki jih elektrarna v tem trenutku omogoča. Vse skupaj je zapeljano v neko smer, ki se dogaja na silo in na naših plečih, zaradi nekkih zadev, ki jih želijo doseči posamezniki. Če že mora res biti ta zakon sprejet, naj bo sprejet, odgovornosti pa za to sindikati ne bodo sprejeli, sprejmejo naj jo tisti, ki so bili akterji tega zakona, in to poimensko.

Danilo REDNJAK, predsednik sveta delavcev Premogovnika Velenje, je dejal, da je ta osnutek mogoče nekoliko boljše zapisan, ampak v samem besedilu ga še vedno skrbi, da bodo to, kar počnejo danes, ponovno počeli konec leta 2026, saj je financiranje zagotovljeno do aprila 2027 in dvomi, da se bodo zadeve na trgu tako spremenile, da bi pa potem v 2027 TEŠ in PV pozitivno poslovala. To seveda pomeni, da samo predstavljamo ta čas za 2 leti, kar pa je tudi prav, če se bomo v teh 2 letih kaj naučili in bomo znali bolj trezno razmišljati. Boji pa se, da to nakazuje na predčasno prekinitev proizvodnje premogovnika.

Marko VERTAČNIK, predsednik sveta delavcev Termoelektrarne Šoštanj, je dejal, da so včeraj zvečer dobili zakon v vpogled, danes so se dobili in ga na hitro pogledali in dosti stvari je bilo upoštevanih, najbolj pa jih bode ta datum, ki nikakor ne sovпада z zakoni, ki bi morali biti že prej sprejeti. Ne ve, če se to sedaj sploh da zavrniti, ker je vse skupaj zapeljano tako, da so delavci dobili občutek, da bo to nekako treba pojesti in se potem ukvarjati do leta 2027, kako naprej. Sam si ne želi, da bi se še enkrat ubadali s tem, ampak ta zakon dejansko pelje na pospešeno zapiranje. Imajo pa še okoli tega kar nekaj sestankov in upa, da se bo pristojni minister odzval na njihovo vabilo, da jim to predstavi.

Član sveta **Janez MELANŠEK** je dejal, da je svetniška skupina Gibanje Svoboda že na 15. seji Sveta MOV podala svoje stališče, da podpirajo predlog zakona, s tem da so jasno povedali, da naj vsi v času

javne obravnave podajo pripombe na ta predlog. V razpravo so bili vključeni tudi vsi deležniki in v fazi obravnave je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo prejelo pripombe 20 deležnikov, to sta obe občini, HSE, sindikati, sveti delavcev itd. Ministrstvo je vse pripombe obravnavalo in jih v največji možni meri upoštevalo. Včeraj je bil objavljen nov predlog zakona, ki so ga tudi oni prejeli zvečer. Včeraj popoldan se je lokalni odbor Gibanja Svoboda sestal s poslansko skupino Gibanje Svoboda v Ljubljani in načelno dobil podporo za sprejem predloga zakona. Bile so težke razprave, predvsem okoli vložka, ki ga mora država vlagati v TEŠ. Večkrat pa je že bilo poudarjeno, da bi brez ukrepov tega zakona TEŠ in PV v začetku leta 2025 končala v stečaju, zaposleni bi izgubili službe, prebivalci Šaleške doline pa bi ostali brez toplote. Takšna situacija pa verjetno ne ustreza nobenemu. Ne bi omogočala normalnih življenjskih razmer za prebivalce, oteženo bi bilo delovanje ustanov, ustavila pa bi se tudi gospodarska aktivnost, v končni posledici pa bi to vplivalo tudi na povečanje brezposelnosti, ne samo v TEŠ in PV, ampak verjetno tudi širše. Nato je dejal, da je obdobje v tem zakonu trenutno določeno na 3 kurilne sezone z namenom ogrevanja prebivalcev Šaleške doline do vzpostavitve alternativnih proizvodnih virov. Odločitev o morebitnem nadaljnjem financiranju prehodnega obdobja bo sprejeta, ko bo znan časovni okvir postavitve alternativnih proizvodnih virov in bosta verjetno sprejeta tudi že ostala dva zakona, zakon o postopnem zapiranju premogovnika ter zakon o prestrukturiranju Savinjsko-šaleške regije. Ta zakona pa bosta opredelila ukrepe za pravičen prehod iz premoga. Na koncu je dejal, da se v svetniški skupini Gibanje Svoboda zavedajo težkega položaja v Šaleški dolini, zavedajo se tudi, da je potrebno nekaj narediti v prehodnem obdobju, zato je do sprejetja obeh krovnih zakonov potrebno podpreti ta predlog zakona. Prav tako apelirajo na vse svetnike MOV, da predlog podprejo, podprla pa ga bo tudi svetniška skupina Gibanje Svoboda Velenje.

Član sveta **Marjan TURNŠEK** je dejal, da gre za najnovejšo različico zakona, ki prihaja iz vladnih soban, piarovsko pa v samem naslovu TEŠa ne spreminjajo v toplarno. Prav je, da velenjsko in širšo javnost opozorijo, da aktualno vlado obvladujejo kadri, ki so prišli iz GEN-lja, kamor se bodo po končanem mandatu tudi vrnili na čelu z Golobom. Vse, kar se na vrat na nos dogaja pred našimi očmi, moramo gledati skozi prizmo njihovih osebnih interesov. Vse, kar je za nas skregano z zdravo pametjo, je za njih logično in očitno je, da interesi države niso na prvem mestu. Robert Golob je že 3. 10. 2019 za RTV SLO zatrdil, da bo naredil vse, kar je v njegovi moči, da bo TEŠ predčasno zaprl, to je torej povedal že pred 5 leti, HSE in SDH pa sta že 5. 12. 2023 pripravila dokument Izhodišča SDH za pripravo strategije upravljanja naložb države, s katerim se določa način za izločitev termodivizije iz skupine HSE in pripojitev trgovalnega dela HSE h GEN-lju, proizvodnega dela pa h Gen energiji. Da je Vlada RS s tem dokumentom seznanjena, je potrdil tudi generalni direktor dr. Štokelj 19. 9. 2024 v oddaji Tarča. Javnost pred tem s tem dokumentom ni bila seznanjena in vse to napeljuje na logičen sklep, da gre samo za interes skupine ljudi, preprodajalcev elektrike, ki jih nacionalni interes ne zanima, ampak samo visoki zaslužki z zdravo uvoženo elektriko, ki bo imela višjo ceno kot sedaj, ker bomo v kritičnih dneh brez tretjine elektrike iz TEŠa odvisni od uvoza in kot pravi dr. Žerdin, je najdražja tista elektrika, ki je ni. Sedaj se rokohitsko in neodgovorno lotevajo TEŠa in PVja, s čimer rušijo energetske samooskrbo Slovenije in dolgoročno rušijo stabilnost energetskega sistema in da ne omeni njihovih meglenih obljub, ki nimajo nobene podlage v dveh preostalih zakonih, ki bi že morala biti sprejeta. Prav tako v proračunu nimajo niti centa za uresničitev predloga zakona, ki ga imajo na mizi. Trdijo, da je ta zakon edina rešitev, ampak seveda ni, pogajanja z Evropsko komisijo pa niso niti poizkusili udejanjiti. Nato je dejal, da je HSE v letu 2023 dosegla rekordne rezultate v poslovanju in znaša čisti dobiček 391 milijonov EUR in bo rezultat v letu 2024 tudi okoli 300 milijonov EUR, kar pomeni, da HSE na trgu deluje izredno dobičkonosno. Argument, da gre pri sedanjem načinu za nedovoljeno državno pomoč, pa ni bil nikjer dokazan. Dejaj je, da v svetniški skupini SDS ne želijo sodelovati pri nepremišljenih odločitvah in namerno povzročeni časovni stiski, zato različici interventnega zakona nasprotujejo. Zavedajo se, da je spreminjanje TEŠa v toplarno in potapljanje PVja brez sprejete zakonodaje, ki bi urejala ekonomsko in socialno sedanost ter prihodnost Šaleške doline, izjemno tvegano in neodgovorno dejanje. Predlogu nasprotujejo in pozivajo tudi ostale deležnike, da se jim pridružijo.

Član sveta **dr. Franc ŽERDIN** je dejal, da so bili včasih hujši časi kot danes, vendar so se znali pogovarjati in se dogovoriti. Nadaljeval je, da je pravični prehod dolgoročen proces, ki zahteva trajnostno uravnotežen odnos med ekonomskimi, okoljskimi, energetskimi in socialnimi cilji premogovne regije in države ter odgovorno početje odločevalcev, kako po izstopu iz premoga dolgoročno zagotoviti zdravo naravo, gospodarsko blaginjo, zanesljivo in cenovno vzdržno energetske oskrbo države, blaginjo in socialno pravičnost za državljane. Na nivoju države zahteva usklajene regijske projekte, sredstva ter potreben čas za njihovo realizacijo. Predvsem pa zahteva tudi zelo

visoko stopnjo medsebojnega zaupanja in pa odgovoren pristop odločevalcev. Žal mu je, da je danes stopnja zaupanja v odločevalce na državnem nivoju s strani lokalne skupnosti in občanov na izjemno nizkem nivoju. Vlada namreč nima dolgoročne energetske politike. Z absolutno večino v državnem zboru je člen v Energetskem zakonu, ki je zahteval izdelavo dolgoročne energetske politike, bil letos črtan. V energetskem gospodarstvu vlada kaos, ki smo mu vsakodnevno priča, to pa usodno vpliva tudi na pravičen izhod iz premoga. NEPN ni odraz dolgoročne politike države in ni strateški dokument, saj ga vsaka nova vlada vedno znova sprejema in tudi spremeni. Vlada si je na ta način prilastila pravico sprejemati pomembne odločitve s področja energetike brez sodelovanja državnega zbora. V nasprotju s sklepi Svetov MOV in Občine Šoštanj se je v lanskem letu na podlagi ukaza predsednika vlade zgodil uvoz premoga v Šoštanj. Predsednik vlade mu je v sms sporočilu napisal, da je to bilo potrebno storiti, ni pa napisal, zakaj je to bilo potrebno storiti. Ta premog še danes leži na deponiji v Šoštanju in očitno bo razpadel v prah in bo še naprej onesnaževal okolje, projekt pa je stal približno 50 milijonov EUR. Sprejet je bil tudi sklep o izvedbi referendumu o NEK 2, za pripravo je bilo porabljenega veliko denarja, referendum pa je bil zaradi slabe priprave v zadnjem hipu umaknjen. V javnost je bila tudi podana informacija o novem modelu obračunavanja omrežnine, še vedno pa ni jasno, kaj to pomeni za gospodarstvo in državljane in vse to kaže na to, kako kaotična je ta slika v energetskem gospodarstvu Slovenije. V zadnjem času predstavniki vlade kar pogosto izjavljajo o katastrofalnih energetskih odločitvah v Šaleški dolini, še enega pa ni slišal, da bi povedal, kaj so te katastrofalne odločitve. Naj jih naštejejo, katere so. Je pa všečno marsikomu, če govorijo o katastrofalnih odločitvah Šaleške doline, kot da je takšne odločitve sprejemala lokalna skupnost. Skoraj triletna je tudi zamuda pri izdelavi zakona o zapiranju PVja ter zakona o prestrukturiranju. Nihče do sedaj ni povedal, zakaj je do te zamude prišlo in kdo bo nosil odgovornost. Včeraj pa so dobili interventni zakon, ki se sedaj drugače imenuje, ob tem pa še vedno niso dobili dokumentov in argumentov, ki opravičujejo sprejetje omenjenega zakona na način, kot je predlagan. Zadaj pa doživljamo grožnje z insolventnostjo, pritiske, hitenje in ni nobenega časa za pravo diskusijo in preštudiranje vsega tega. Prej je to vse potekalo zelo počasi, sedaj je pa kar naenkrat potrebno v 2, 3 mesecih te zadeve realizirati. Zakon predvideva obdobje 2 let, vmes pa je čas za premislek. Sam meni, da se bo vlada v tem času menjala in da se bo res premislek zgodil, nič pa ne pove ta zakon, kaj pa po 2 letih, niti nakazano ni. Nato je dejal, da ga najbolj moti pretvorba najsodobnejše termoelektrarne v toplarno. To je gospodarsko kriminalno dejanje. Na koncu je dejal, da pravični prehod zahteva dialog, zahteva vero v to, da odločevalci mislijo dobronamerno, zahteva čas, sredstva in skupno koordinirano delo. Za sprejetje tega zakona ne bo glasoval, ker ga ne prepriča, da rešuje nek problem, ker je zadaj vse tisto, kar je prej povedal. Je pa prepričan, da bo zakon v vsakem primeru sprejet, pa če ga bodo oni potrdili ali ne. Sprejela ga bo politika, odgovornost pa bo zopet padla na lokalno skupnost.

Član sveta **dr. Milan MEDVED** je dejal, da se lahko človek strinja z vsem, kar je bilo danes izrečeno v tej dvorani, in je tudi res, ampak oni vsi to vedo, zaradi nekkih političnih odločitev pa se bodo posledice prenesle na lokalno skupnost. Nekdo je pač sprejel odločitev o tem, da gre Slovenija pospešeno iz premoga, njihov edini argument pa je, da so tako naredile tudi druge države v EU, ampak te primerjave niso primerne, saj mi zapiramo tretjino proizvodnje elektrike v državi, strateški objekt, brez katerega bo zelo težko, če bo šlo kaj narobe, kot pa vemo, pa narobe lahko gre. V svetniški skupini Skupna lista tega zakona ne bodo podprli, čeprav jih skrbi prihodnost tako TEŠa kot PVja, ampak če že razumemo, da je potrebno neko prehodno financiranje, pa človek ne more podpreti zakona, v katerem je še kar nekaj nedoslednosti. Mora pa pohvaliti tiste, ki so upoštevali njihove pripombe in človek dobi občutek, kot da je sedaj nekdo drug dobil ta zakon v roke in dodal ustrezne pripombe. Tudi v uvodnih obrazložitvah je sedaj jasno zapisano, da ne gre za pomoč Slovenije Šaleški dolini za ogrevanje, ampak gre za odločitev Slovenije, ki gre v pospešen izhod iz premoga in to je razlika. Na žalost pa je duh ušel iz steklenice in problem je Slovenija, v kateri marsikdo sedaj misli, da rešuje ogrevanje v Šaleški dolini, pozabljajo pa, da se je tu desetletja ustvarjala energetika za celo našo državo, prejšnjo in sedanjo, in da je Šaleška dolina zagotavljalna varno in zanesljivo oskrbo z el. energijo v naši domovini. Korektno pa je, da so to sedaj preimenovali v Zakon o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega izstopa iz premoga in da je tudi sama vsebina zakona sedaj pravilna, to mora reči, torej doseči neko prehodno obdobje, kar je čisto logično. Slovenijo pa bi moralo bolj skrbeti glede proizvodnje el. energije kot pa Šaleško dolino, namreč do pričetka obratovanja nove nuklearke, če kdaj bo, do takrat Slovenija nima nobenih realnih proizvodnih virov, razen sončne energije, ki pa je nestabilen vir. Nato je podprl predlog župana, da se s tem zakonom ne strinjajo, da pa vseeno dajo neke sugestije, ker ta zakon bo sprejet. Vidi se tudi, da imata MOV in Občina Šoštanj različen pogled na ta zakon, saj v 24. členu ni več naveden pridobivalni prostor premogovnika, ampak samo zemljišča Občine Šoštanj, je pa dobro to, da ta zakon ne omenja več uvoza premoga, čeprav je

pa iz obrazložitve skozi tekst še vedno mogoče razbrati to možnost, zato bi bilo smiselno dodati tudi v ta interventni zakon, da lokalna skupnost ne soglaša z uvozom premoga.

Župan **Peter DERMOL** je predlagal, da se svetniške skupine sestanejo in skušajo uskladiti samo vsebino sklepa, ki ga nato dajo na glasovanje. Predlagal je 20 min odmora.

Župan **Peter DERMOL** je po odmoru dejal, da so uspeli uskladiti vsebino sklepa, sklep pa najprej govori o tem, da v takšni vsebini zakona ni mogoče podpreti, kljub vsemu pa so nanizali nekaj legitimnih pripomb. Nato je prebral **Predlog SKLEPA o stališčih Sveta Mestne občine Velenje do Predloga Zakona o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega izstopa iz premoga:**

1. člen

Svet Mestne občine Velenje ugotavlja, da je od predloga zakona do novega zakona bilo upoštevanih nekaj pripomb lokalne skupnosti.

Kljub temu zakona v takšni vsebini ne moremo podpreti, saj predlagani zakon ogroža pravičen prehod SAŠA regije in ne zagotavlja jasnih in dolgoročnih rešitev po izteku dvoletnega obdobja, ki ga zakon ureja.

2. člen

Svet Mestne občine Velenje podpira mnenja in pripombe socialnih partnerjev PV in TEŠ na zakon in zahteva, da jih predlagatelj upošteva pri pripravi teh in nadaljnjih zakonodajnih sprememb.

3. člen

Svet Mestne občine Velenje zahteva, da se naslov predlaganega Zakona o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega izstopa iz premoga (v nadaljevanju: zakon) spremeni in se iz njega črta pospešenega in se po novem glasi Zakon o prehodnem financiranju pravičnega izstopa iz premoga.

4. člen

Svet Mestne občine Velenje zahteva, da se v zakon jasno vključi določitev leto 2033 kot zaključni rok za izkopavanje lignita v PV, skladno z Nacionalno strategijo za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij, ki jo je Vlada Republike Slovenije sprejela 13. 1. 2022.

Svet Mestne občine Velenje nasprotuje kakršnimkoli nameram o pospešenem zapiranju ali predčasnem prenehanju izkopavanja premoga v Premogovniku Velenje.

5. člen

Svet Mestne občine Velenje izraža nestrinjanje z dikcijo zakona glede rokov distributerju toplote za zagotavljanje proizvodnih virov toplote, saj so le ti prekratki.

Člen mora dopuščati, da se alternativni viri ogrevanja zagotovijo s strani javnega podjetja ali drugega podjetja, ki se ukvarja s to dejavnostjo, ter bo vzpostavil poslovni odnos z lokalno skupnostjo. Zakon bi moral dopuščati tudi možnost lokalni skupnosti in Komunalnemu podjetju Velenje, da sama pristopita k izgradnji enot za alternativne vire ogrevanja.

Zahtevamo, da država in Evropska komisija zagotovita podporo v obliki nepovratnih sredstev in sofinanciranja investicij, umeščanja v prostor ter sodelovanja med distributerjem toplote, lokalnimi skupnostmi, izvajalcem gospodarske javne službe in Holdingom Slovenske elektrarne.

6. člen

Svet Mestne občine Velenje zahteva, da se v zakonu opredelijo tudi enote urejanja prostora znotraj pridobivalnega prostora PV, ki so znotraj območja MOV, na katerih bo možno prednostno in enostavneje umeščati in graditi nove alternativne proizvodne vire.

7. člen

Svet Mestne občine Velenje zahteva, da zakon vključuje zavezo k nujnemu sprejetju dveh ključnih zakonov za pravičen prehod SAŠA regije: Zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške regije in Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje, ki ju trenutni predlog zakona

popolnoma spregleda. Do konca leta 2024 morata biti oba zakona vsebinsko usklajena z vsemi deležniki in dana v postopek sprejemanja.

8. člen

Svet Mestne občine Velenje zahteva, da se v besedilu zakona uporablja izraz lignit namesto premog, saj PV pridobiva lignit, na uvoz premoga pa v Šaleški dolini v prihodnosti ne pristajamo.

9. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Prisotnih je bilo 27 članov sveta.

SKLEP

Predlog

Svet Mestne občine Velenje je glasoval o Predlogu Sklepa o stališčih Sveta Mestne občine Velenje do Predloga Zakona o prehodnem financiranju pospešenega in pravičnega izstopa iz premoga.

Za predlog so glasovali vsi prisotni člani sveta.

Predlog je bil sprejet.

Seja se je zaključila ob 16.00.

Pripravila:

Petra Cerjak, univ. dipl. rus. in slov., l.r.

Župan Mestne občine Velenje

Peter Dermol, l.r.